

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Admistrația și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Omul care a văzut pe Isus

— Minunata încreștinare a unui păgân din zilele noastre —

Am cetit adeseori, cu drag, în coloanele „Unirii Poporului” despre viețile unor suflete alese, ale unor sfinți, cari au trăit cu multe veacuri înainte de noi. Asemenea cetiri sunt adevărate „băi sufletești”, cari ne mângăie, ne înfrămează, ne curăță, ne înalță sufletele și ne întăresc în credință. Și dacă acest lucru îl pot face viețile sfinților din trecut, cu atât mai vârtos îl pot face povestirile despre viața și faptele unor suflete alese, cari au trăit mai aproape de noi, ori chiar în zilele noastre. Și aceasta, pentru că despre adevăratatea lor ne putem convinge noi înșine. Tot ceea ce e mai aproape de noi ne convinge mai tare. Și e în interesul nostru să ne întărim credința prin mijloacele cele mai convingătoare.

Cred dar, că nimic nu e mai convingător și mai înviorător pentru credința noastră, ca povestirea simplă și scurtă, dar așa de mișcătoare, a încreștinării unui Indian din zilele noastre.

Sadhu Sundar Singh este fiul unei nobile și bogate familii din India asiatică. Ca tânăr a căutat fericirea în toate plăcerile și mulțumirile ce le poate da bogăția. În fundul pocalului plăcerilor îmbiate de bogăție însă a găsit întotdeauna desgustul și amărăciunea. Drojdiile plăcerilor sunt amare. ! Scârbit și nemulțumit în sufletul său, a căutat cu înfocare mângăiere și pace în credința strămoșilor și părinților săi, în religia lui Budha, fără a găsi însă nici aici liniștea sufletului său chinuit.

— Dacă credința părinților mei, care e cea mai frumoasă credință din lume, nu-mi poate aduce pace în suflet, nici o altă credință nu mi-o mai poate da, — se obișnuia el a zice. Și în desnădejdea lui, începu să prigonească pe misionarii creștini, cari predicau Evangelia în India. De multeori i-a bătut cu pietri, ajutat de slujitorii tatălui său.

— Nu voiu uita niciodată ziua de 16 Decembrie 1904, când, punând mâna pe Biblie, am vărsat-o cu petrol și am ars-o. Neliniștea și disperarea mea au crescut după această zi în așa măsură, încât m'am hotărât a-mi pune capăt zilelor, aruncându-mă în dimineața zilei de 18 Decembrie înaintea trenului, ce trecea pe lângă curțile noastre. Înainte însă de a-mi duce planul la îndeplinire, am făcut o baie rece, apoi am început a mă ruga cu toată ardoarea sufletului meu chinuit, însă nu lui Hristos al creștinilor, fiindcă pe el îl uram. M'am rugat ca un necredincios, căci pierdusem credința în Dumnezeu: „Dacă este Dumnezeu, să-mi arete calea mântuirii, și-l voiu sluji toată viața, dacă nu, mă voiu sinucide”. Aceasta era ultima mea rugăciune. Și deodată odaia, unde mă rugam, s'a umplut de o lumină vie. Afară era întunec. Am crezut că s'a aprins casa. Am ieșit și am cercetat, dar n'am aflat nimic. Am încuiat ușa și am început a mă ruga din nou din toată inima. Atunci s'a întâmplat ceva și mai neașteptat: Camera se umplu de o lumină măreață, în care văzui un om strălucitor, stând în picioare înaintea mea.

Am crezut că e Budha, sau unul dintre sfinții religiei noastre, și eram gata să îngenunchiu înaintea lui, când, spre adâncă mea mirare, îmi zise: „Cât timp mă vei mai prigoni? Gândește-te, că eu am murit pe cruce pentru tine”.

Uimit, n'am putut rosti nici un cuvânt. ! Atunci am văzut rănile lui vindecate, semnele rănilor lui Hristos cel viu, a celui Hristos, care trăise și murise în Palestina de foarte multă vreme. ! Și atunci m'am convins, că Hristos nu e mort, ci el e viu, el trăiește, el e în viață. Am căzut înaintea lui. Și am văzut fața lui, strălucind de atâta iubire, bunătate și pace, încât și sufletul meu se

umplu de o fericire necunoscută până atunci. M'am renăscut sufletește, căci am văzut viu pe Isus, pe carele îl credeam mort.

Când m'am sculat, el dispăruse. M'am dus îndată și am spus tatălui meu, că sunt creștin. — „Cum se poate să fii creștin, când alaltăieri ai ars Biblia”?

— *Astăzi mi-s'a arătat și am văzut puterea Lui. Hristos e viu, el e în viață*.”

Și Sundar Singh de atunci predică pe Hristos neîncetat, atât păgânilor, cât și creștinilor, cu zelul și căldura apostolilor Domnului Hristos.

Ion Rinea.

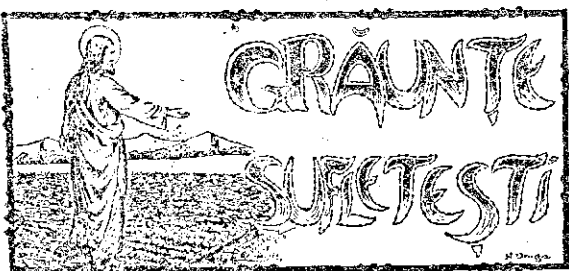
Toți Românii vor serba Paștile deodată la 31 Martie

Am arătat și noi în această gazetă cum în unele părți ale țării, dar mai cu seamă în Basarabia, mulți creștini ortodocși, și-au arătat într'una nemulțămirea împotriva noului calendar, care din anul 1923 se urmează de către toți creștinii din țara noastră, ca în toate țările Apusului. Ca să se pună odată capăt acelor nemulțămiri, Sinodul bisericii naționale ortodoxe din România s'a adunat de curând la București și, în ședința sa dela 24 Ianuarie 1929, a hotărât, că se păstrează neștirbit calendarul cel nou (Gregorian) și Paștile se vor serba, după același calendar, la 31 Martie!

Această hotărâre a fost iscălită de toți mitropoliți și episcopii greco-orientali din țara noastră, afară de doi, cari din cauză de boală n'au putut fi de față la sinod. Deci hotărârea este obligatoarea pentru toți creștinii ortodocși sau greco-orientali.

Tot în aceeași zi prăznuim și noi Românii uniți (greco-catolici) Paștile, conform hotărârii pe cari Arhierii bisericii noastre au publicat-o la 25 Iulie 1923, de care noi ne și ținem de atunci cu toată sfințenia.

Prin urmare, toate calendarele cari s'au tipărit pe anul 1929, au putere și pentru uniți și pentru greco-orientali, așa cum sunt făcute, cu întâia zi de Paști la 31 Martie.

Din viața vechilor creștini

O petrecere păgânească *)

Pentru cunoașterea cât mai amănunțită a vieții vechilor creștini, e bine să facem cunoștință și cu viața și petrecerile păgânilor, ca astfel, punând față în față viața unora și a celorlalți, să se vadă cu atât mai bine deosebirea dintre unii și alții.

Păgânii îi urau pe creștini chiar dela început. Mai întâi, pentru că îi credeau un fel de Jidovi, iar Jidovii erau urâți și pe atuncia de toate neamurile pământului; a doua, pentru că creștinii nu mergeau la nici o petrecere păgânească, dar mai cu seamă fiindcă creștinii nu numai că nu cinsteau pe zeii păgânești, ci îi ureau, și în locul lor cinsteau pe un zeu răstignit pe cruce, ceea ce nu se unea nici decum cu mândria păgânilor. Dacă mai adaugem apoi că creștinii țineau în cel mai mare secret religia, ritul și datinele lor, vom înțelege că păgânii nu-i puteau vedea în ochi.

Biserica își ascundea adevăratele comorile, legile și adevărurile, pentru că păgânii să nu-și bată joc de ele. Și era bine așa, pentru că oamenii sunt ușurateci dela fire și, neînțelegând un adevăr sau altul din cele creștinești, și-ar fi bătut joc de ele, după cum vom vedea din istorioara ce urmează. În schimb, când era vorba de a se mărturisi pe față dacă sunt creștini sau ba, creștinii nu știau de glumă și-l mărturiseau pe Hristos, chiar și când știau cu siguranță că vor fi omorâți.

Din tănuirea aceasta se explică faptul că uneori se aflau creștini chiar și în curțile

*) Vezi Nrul 50 din anul X (1928) al gazetei!

împăraților, ba se întâmpla cazul că nici ru-deniile cele mai apropiate nu știau despre sine dacă sunt creștini ori ba, n'au fost rare nici cazurile când părinții se trezeau de tot târziu că copiii lor sunt creștini. De aceea păgânii știau foarte puține despre religia creștină, și nici ceea ce știau nu era sigur, așa că nu e mirare că vorbeau tot felul de prostii despre această religie.

Să ne ducem pentru câteva minute într-o baie romană, unde-și petreceau aproape întreaga ziua Romanii cei vechi, și să ascultăm puțin, cam ce păreri aveau ei despre creștini. În Roma erau cam 800 de băi, cari de cari mai frumoase și mai luxoase, pentru că împărații nu zideau numai teatre ci și băi pentru popor. Aici se adunau domni și mari, și, după ce luau baie, mâncau și beau și mai făceau și alte lucruri pe cari nu le putem descrie aici.

Inchipuți-vă o grădină ca'n povești din care intrai într-o zidire minunată cu o intrare tot cu stâlpi de marmură. Sala care ți-se deschidea era podită cu marmură albă, iar pereții, tot de marmură, erau împodobiți cu fel de fel de icoane. În mijlocul sălii era o fântână săritoare, a cărei apă răcorea aierul încălzit de soarele fierbinte. Jur împrejurul pereților se înșiruiau chipurile cioplite ale zeilor păgâni. În sală erau mai multe mese, în jurul cărora oaspeții stăteau culcați pe divane, fiindcă vechii Romani nu mâncau șezând ci culcați. La fiecare masă slujeau doi-trei sclavi, cari nu știau, cum să se grăbească mai tare, nu cumva să lipsească ceva de pe masa domnilor.

La o masă stătea judecătorul Quirinus, lângă el scriitorul de seamă Plautus, apoi filosoful Febronius, sculptorul Claudius și ofițerul Caius.

Acest din urmă povestea ceva despre războaiele împăratului Marcus Aurelius. Între altele spunea, cum au dat zeii o ploaie binefăcătoare, care așa de mult i-a înviorat pe soldații romani, încât au biruit în război. „Nu peste mult împăratul va intra cu triumf în Roma, iară în fruntea trupelor se va purta statua lui Iupiter Pluvius (cel mai mare zeu al Romanilor, numit și zeul ploii) și o icoană pe care se va zugrăvi, cum deschide Iupiter

ceriul ca să reverse asupra armatelor romane ploaia binefăcătoare“.

„Cetii-am și eu despre această ploaie minunată zise, Quirinus — pentru că împăratul a trimis o scrisoare senatului, în care descrie această minune. Mulțumită marelui nostru zeu Da, auzit-ați ceea ce spun creștinii despre ploaia aceasta? Ci că n'ar fi dat-o Iupiter, ci zeul creștinilor, care ascultase rugăciunile fierbinți ale soldaților creștini“.

Toți au început să râdă și să-și petreacă, auzind aceasta.

Ofițerul Caius atunci îi întrerupe batjocoritor: „Jidanul cel răstignit din Nazaret nu și-a putut ajuta nici șieși însuși, și acuma ei să fi trimis ploaia? Dar lăsați că-l vom vedea nu peste multe, ce poate să facă. Indatăce vine acasă împăratul, toți soldații vor trebui să jertfească zeilor noștri. Soldații creștini nu vor vrea și vor fi pedepsiți cu moarte. Să vedem, scoate-i-va jidanul din Nazaret din năcaz?“

„Iar vei avea de lucru, o nobile Quirinus“ — zise Plautus, surizând cătră judecător.

„Nu-mi pasă cătuși de puțin“, răspunse Quirinus — că tare mi-e urit de acest gunoiu de oameni. Ceea ce mă supără e numai împrejurarea că prea mult țin la religia lor, și nu-i poți deslipi de ea nici cum. Încă nu mi-s'a întâmplat un singur caz, ca un creștin să se fi lăpădat de legea sa“.

Poietul Plautus înghite una din vinul de pe masă și zice: „Ce proști sunt creștinii aceia! Nu văd ei, ce zei buni avem noi, și cum ne înțelegem de bine cu ei“.

Sculptorul Claudius le pune atunci întrebarea: „Spuneți-mi, prietenilor, așa oameni nesuferiți sunt aceia?“

Filosoful Febronius, căruia foarte-i plăcea să-și arete știința, răspunse: „Stai că ți-i descriu eu numai decât. Insuși întemeietorul lor a fost un om rău. El se numia Moise, și era fermecător și dascălul strigoilor. El a voit să-l scoată pe Jidani din Egipt, dar l-au prins și l-au răstignit pe cruce. Moise a avut doi frați gemeni pe Isaac și pe Iacob, cari au învățat dela Moise vrăjitoria și s'au așezat la noi în Roma, înnebunind de cap pe mahalagii. Câți vagabonzi, sclavi, cerșitori și hoți sunt în Roma,

Foia „UNIRII POPORULUI“.

Hora Țărănimii

Zorile ivite,
Mândre, aurite,
Eră nouă 'n țară,
Ele ne vestesc.
Iată, că țărani,
Invingând dușmanii,
O unire rară,
Astăzi săvârșesc!

Și va fi iar mare,
Gintea noastră, care,
Multe, — odinioară,
Țări, mări stăpânea.
Și-atunci, în unire,
Lumea cu simțire,
Și-ale ei popoare,
Ne vor admira!

Fiu al Românimii,
„Hora Țărănimii“,
Saltă vesel, cântă,
Liber, să-ți petreci
Strigă: „Să trăiască
Țara Românească,
Ca 'n unire sfântă,
Să domnească 'n veci.“

Iuliu Birou

Căldura Sasului

E bolnav rău Sasul Michel,
Nici să mănca nu mai poate;
N'a mâncat de patru zile
Nici măcar »hencleșe« coapte!
Și, de frică biata Frăuă,
Nu cumva Sasul să moară,
Și-a pus în gând să-l trimită
La spital, în Sighișoară.

Dar atunci se întâmplase,
Să fie o iarnă mare
Și ca nu cumva să'nghețe
Bietul Michel pe cea cale,
Ii pune Frăua de-acasă
La tălpi cărămidă caldă
Și-l învâluie'n cojoace,
Nici cu ochii să nu vadă.

Dupăce-l gătase Frăua
Dă-i lui Ion un deț de prune
Și-i zice: »Tu Ion, pe cale,
Să faci ce jupănu' spune!
Iar dacă sosești acolo,
Las' pe Michel la spital
Și colea pe când insară
Tu te'ntorci la Merghindeal«.

Și pornește Ion cu Michel
Dar nici nu iasă din sat,

Când aude pe jupănu'
Strigând: »Oah, est kalt, ist kalt!« *)
— Noa, dacă ții cald stăpâne,
Iacă-ți trag jos un cojoc,
Că la mine pe genunche
Are el atâta loc!

Și nu trece multă vreme
Când iar aude: »ist kalt...!
La ce sluga credincioasă
De-alt cojoc l-a desbrăcat,
Și-și gândea luon în sine:
— Cum de are-așa căldură,
Când eu cu mânuși de lână
Și-mi țin degetele'n gură?!

Mai îndeamnă boulenii,
Mai sucește o țigară,
Când aude că jupănu'
Strigă: kalt, iară și iară!
Ce să facă biet luon?
Il mai desbracă de-un țol
Și, pocnind din bici, pornește
Cu Sasul aproape gol.

Merge-așa vre-un ceas de vreme
Dar nu mai aude »kalt«
Și-și zicea luon în sine:
— Deacuma s'o stămpărat!

*) Kalt li zice Neamțul la frig.

toți s'au întovărășit cu ei, așa că numărul acestor creștini primejdioși crește din zi în zi.

„Drept are Febronius“, — adause judecătorul Quirinus — „am văzut cu ochii, că pe creștini focul nu-i arde, uleul nu-i fierbe, după cele mai grozave chinuri se ridică sănătoși în picioare, ba nici de animalele sălbatece nu se tem. Toate acestea nu se pot explica decât numai prin farmece“.

„Toate ca toate, dar ei sunt foarte primejdioși pentru stat“, întregi ofițerul.

„Cum așa?“ — întrebă poetul.

„Sunt în legătură cu dușmanii țării, poartă boalele și au de gând să nimicească întreaga noastră mare împărăție“.

„Apoi asta n'or vedea-o ei“ — răspuse poetul.

„Atunci își merită pedeapsa“, — zise sculptorul — „Ba eu aflu că pedepsele dictate de împărații noștri sunt prea mici pentru ei“.

„Sigur că-s prea mici“, — răspuse ofițerul. — Ei sunt niște răufăcători. Se adună numai noaptea, și încă pe sub pământ. Fură morții, se roagă câtră un cap de măgar, se îmbată ca porcii, apoi omoară un copil, îi beau sângele și-i mănâncă carnea“.

„Așa-i, auzit-am și eu destule de acestea“ — îl întrerupe judecătorul. „Dar zadarnic îi chinuești, nu ți-ar mărturisii o faptă rea de a lor, pentru cât bun e în lume“.

„Așadară mai sunt și încăpăținați“, — adause Plautus.

„Nu e mirare“. — răspuse ofițerul — că noaptea în adunările lor preoții pregătesc ceva beură fermecătoare, în care mestecă și pâne. Și apoi, bând din ea, se prostesc de cap, așa că nici ei înșiși nu știu ce fac“.

„Drept ai“, — spuse judecătorul. — Rabdă ca prostii. Li poți batjocori, chinui, omori, ei tac mulcom“.

„Și apoi nu iau parte la nici o petrecere pe care o aranjează împăratul. Și postesc de se omoară“, — observă Plautus, poetul.

„Las', că de acuma li-s'a cam înfundat. Vă asigur, că în cinci ani de zile nu va mai fi nici sămânță de creștin, pentru că dumnezeescul împărat are de gând să-i stârpească cu desăvârșire“, — adause ofițerul.

Cam în forma aceasta își băteau joc păgânii de creștini, pentru că nu-i cunoșteau și nu-și puteau închipui ca cineva, în stricăciunea morală ce domnea pe atunci în împărăția romană, să poată fi și de omenie.

În vremea până când se petrecea acestea în sala cea mare, afară, lângă stâlpii de marmură, o femeie plângea cu hohote.

Sclavul, care păzia intrarea, iasă ca să vadă, cine plânge și, în femeia ce se jeluia, recunoaște pe soția proprie.

„Pentru ce plângi, dragă?“

„Cum să nu plâng, când, ștergând pe jos, am auzit minciunile pe cari le spuneau despre noi domnil ții“.

„Dar ce-au spus iară despre noi?“

„Își băteau joc de sfânta cuminecătură și de sfânta liturgie, Ne-au numit proști, pentru că suntem umiliți; nebuni, pentru că ne iubim dușmanii, dobitoici, pentru că nu ne petrecem asemenea lor“.

Sclavul a netezit-o cu iubire pe obraz și i-a răspuns: „Veni-va vremea, când vor rosti și ei vorbele Scripturii: *Aceștia sunt pe cari noi i-am avut oarecândoa de răs, și pildă de ocară. Noi cei fără de mine viața lor o am socotit nebulie și sfârșitul lor fără de cinste. Și cum s'au socotit între fiii lui Dumnezeu, și între sfinți soartea lor este*“ (Înțelepciunea lui Solomon 5, 3—5).

„De fapt, numai aceasta mă mai mângăie și pe mine, dar nu-i mai pot suferi, când îi aud, bătându-și atât de amar joc de noi“, răspuse femeia.

„Lasă dragă, că cuvintele Domnului trebuie să se plinească. Nu știi, ce frumos ne-a tâlcuit părintele episcop cuvintele: „Tu ești Petru, și pe această piatră voiu zidi biserica mea, și porțile iadului nu o vor birui pe ea!““

„Doamne ajută dreptății. Amin“, — zise femeia, și apoi se duc amândoi să-și vadă de lucru, că dacă nu, sbiciul e al lor.

După mai mulți autori, de

Iuliu Maior.

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Scrisoare din Dumbrăveni

21 Ianuarie, 1929.

Reuniunea Sf. Maria din Dumbrăveni, de sub conducerea *D-nei col. Șioldea*, a dat în seara zilei de 19 Ianuarie 1929 o reprezentare teatrală, în favorul Bisericii gr-cat. din localitate. S'a jucat piesa „*Sărac bine, că mult rău aștepți*“.

Rolurile au fost foarte bine interpretate și publicul numeros, a fost încântat.

Cu ocazia acestei serbări, la îndrumarea d-nei prezidente, sârguincioasele noastre credincioase, au colectat din întreg orașul sumedenie de lucruri de tot felul, făcându-se un fel de loterie cu bilete, dintre cari peste 200 câștigătoare, iar necâștigătoare abia 100. Au dovedit un deosebit interes în colectarea acestora *Lucreția Turcu și Ileana Comșa*.

Pe această cale Reuniunea aduce cele mai vii mulțumiri tuturor aceluora, cari au contribuit la reușita și succesul, atât material cât și moral, la care s'a ajuns. Câștigul frumos care a rezultat mai ales din vânzarea biletelor pentru loterie, se va întrebuița pentru *introducerea luminei electrice în biserică*.

Dorim Reuniunii spor la muncă și să-și țină Dumnezeu pe vrednica Prezidentă, pentru a o conduce încă mulți ani.

Petru Baciu

Din părțile Sălajului

Pildă vrednică de laudă a Bănanilor

În ziua de 20 Ianuarie a. c. filia Ban, județul Sălaj, a avut parte de o mare mângâiere și bucurie sufletească. Câțiva credincioși din această comună, mânăți de gândul să-și strângă ceva bani, ca să aibă cu ce-și ținea familiile, — au luat drumul câtră București — să-și caute de lucru. Ajungând acolo, după ce și-au strâns niște bănișori, s'au înțeles între ei ca să mulțumească bunului Dumnezeu că i-a ajutat și le-a dat putere și sănătate de au putut lucra și strânge bani. S'au înțeles deci, ca din puținul cât au strâns, să cumpere un clopot pe seama bisericii din comuna lor, în greutate de 220 kgrame și care a costat suma de 15,000 lei.

Această jertfă a lor, — pentru care nu putem îndeajuns să-i laudăm, — în ziua amintită mai sus au închinat-o și au sfințit-o spre mai marea mărire a lui Dumnezeu.}

Bucurie nespuse de mare au avut acești buni creștini, că actul sfințirii clopotului l-a săvârșit însuși Reverendisimul Domn Emil Bran, vicarul Silvaniei și protopopul tractului Crasnei, asistat fiind încă de opt preoți din tractul acesta.

Cu aceasta ocaziune s'a dovedit dragostea și iubirea ce o are preoțimea și credincioșii față de vicarul lor, — căci cu toate că era frig bine, totuși, auzind oamenii că sfințirea o va face Domnia Lui, au pus de-oparte orice piedeci și s'au grăbit ca să poată asculta cuvintele părințești pe cari Sfinția Sa cu atâta măiestrie știe să le talmăcească.

Acesta a fost motivul apoi, că la Ban din acest prilej s'au putut număra peste 2000 de credincioși.

Terminându-se sfințirea, a urmat predică, în decursul căreia s'a cetit din „Cartea de aur“

Iar la spital când ajunge

Chiamă repede-un argat,
Să-l ducă pe jupân Michel, —
Când cole: *Sasu 'nghetat*..!

— Ce-ai făcut, bată-te sfântu?
Că beteagu-i degerat!
— Ce să fac? Doar pe cale
Tot una striga: *ii cald*..!
Și să nu se nădușcă,
După vorba ce-am luat
Dela Frăua, la plecare, —
De foale l-am desbrăcat!

Vin și doctorii și'ntreabă:
— Măi băete, cum a fost?
— Cum să fie, Doamne sfinte,
Am plecat din satul nost,
Știți, de-acolo, de departe,
Tocmai dela Merghindeal,
Să-l aduc pe jupân Michel
La dumneavoastră 'n spital.
Și când am pornit de-acasă
Mi-a dat Frăua-un deț de prune
Și mi-a zis, să fac pe cale
Tot ce jupân Michel spune.
Dar n'am ieșit, de mi-ți crede,
Zece pași afar' din sat,
Când aud pe jupân Michel
Strigând: *ii cald, ii cald!*
Și eu, ca să-i fac pe voie,
Îi luam câte-un cojoc,

Până când dela o vreme
Omul nu s'a mai văitat de loc...

Că având așa căldură,
De cumva nu-l desfăceam
Și se'nădușia pe cale,
Oare-atuncia ce pățiam?
Că să vedeți D-voastră,
Pe la noi, pe la Avrig,
Iarna când aeru-i rece,
Noi zicem atunci că-i frig.
Iară vara, când e soare
Și fug bivollii la vad,
Atunci ti zicem doar' și noi
— Phi, vecine, ce mai cald..!
Dar cine-o văzut pe lume,
Ca Sasu, așa făptură:
Când e frigul cel mai mare
El îngheață de căldură..!
Acum, ce-mi băgați de vină,
Că pe Sas l-am desbrăcat,
Dacă el striga într'ună:

— *Oah, ist calt, ist calt, ist calt!*

Pejelca

Iuliu Domșa,
învățător.

A silit-o soțul să fure. Femeia Elena Cioban a fost surprinsă de poliție tocmai pe când se pregătea să fure niște carne din piața Sf. Spiridon din Iași. Trasă la răspundere, ea a declarat, că fusese, pentru că o silea soțul. Dacă nu fura, căpăta bătaie.

a acestei parohii numele acelora cari au dăruit pentru cumpărarea clopotului, mulțumindu-le Sfinția Sa — în numele bisericii, pentru fapta lor creștinească și cerând dela bunul Dumnezeu, ca să le răsplătească.

S'a servit apoi o masă, la care au participat preoții și învățătorii din jur. S'au ținut acolo mai multe vorbiri, din cari s'a văzut dragostea ce o au preoții și credincioșii față de Rev. Domn vicar.

Pentru această faptă creștinească și înălțătoare de inimi, care și pentru noi cei din jur a fost un prilej de unde ne-am depărtat întăriți în credință laudă se cuvine în rindul întâiu părintelui local *Dr. Augustin Talos*, care cu atâta pricepere și dragoste conduce turma încredințată păstoririi sale și care și de data aceasta le-a dat credincioșilor din Ban gândul bun și îndemnul cumpărării clopotului, care va vesti pentru totdeauna — tuturor, ce pot face oamenii, cari deși puțini, însă sunt creștini adevărați, — iar în rindul al doilea vrednici de laudă sunt și fiii săi sufl-tești, cari i-au ascultat sfaturile și învățăturile.

Iar noi ne-am depărtat din această comună cu gândul, că fericit este poporul care are astfel de preot, care când e vorba de biserică și de binele sufletesc al credincioșilor — nu cunoaște osteneală, ci se jertfește bucurios, — în schimb având mângâierea că are fii buni și ascultători.

Și când ne gândim, că în jurul acesta sunt atâtea biserici sărace și lipsite, dacă ar urma îndemnul fraților din Ban, — nu ar trebui să umble cerșind cu colectele.

Unul din cei de față

Să nu uităm pe înaintași!

Domnule Redactor,

În interesul adevărului, a cărui glas este „Unirea Poporului”, vă rog binevoii a publica următoarele:

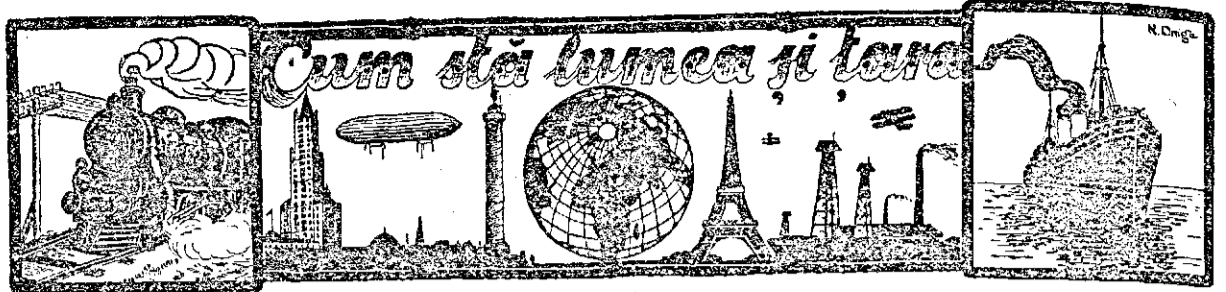
Cele ce s'au publicat în „U. P.” Nr. 2—1929 sub titlul „Vești bune din comuna Ciuguzel” mi-au umplut sufletul de bucurie, căci m'am născut și am copilărit în acea comună. M'au întristat însă cele ce nu s'au publicat.

E frumoasă bucuria secerișului și a culesului, dar e grea spargerea ogorului și plivirea holdelor..! Că actualii conducători culeg laude în Ciuguzel, sunt mândru, căci ele se datoresc unei muaci de apostol, desvoltată în curs de 40 de ani, de neuitatul meu tată, cândva *Ioan Brandieiu*, față de memoria căruia sunt dator a spune acestea. Cei cari l-au cunoscut, imi sunt martori că scriu adevărul.

Cred chiar, că ar fi bine dacă preoții azi în viață, ar aminti la sfintele slujbe și pe mucenicii cari le-au fost înaintași în negurosul trecut.

Ioan Brânzeu
preot în Orosfaia

Unde electrice cari omoară. Profesorul Esau din Viena (Germania) a inventat o mașinărie, din care ies niște unde (valuri) electrice cam de 3 metri, cariucid orice vietate, pe care o întâlnească în cale, până și microbii pricinuitoarii boalelor. Dacă mașinăria profesorului Esau este așa, cum se vestește, nu peste mult ne vom cumpăra câte o astfel de mașinărie, pe care vom purta-o în buzunar, și cu care vom ucide toate animalele neplăcute din jurul nostru: pureci, păduchi, șteinițe, țânțari și ne vom feri și de pricinuitoarii tuturor boalelor, așa că vom merge la bolnavi și nu ne vom molipsi.

Primejdia băuturilor

Cât s'a băut într'un singur județ din țara noastră într'un an? — O socoteală care frebue să ne pună pe gânduri

În timpul din urmă — și cu deosebire după războiu — s'a putut observa o vie mișcare pentru combaterea băuturilor spirituoase și nizuința de a scădea cât mai mult consumația (cheltuirea) acestor băuturi. Atât corpurile legiuitoare, cât și mai marii bisericesti se ocupă în mod serios de această chestiune de mare însemnătate. Am cetit mai zilele trecute prin gazetele din București, că însuși Patriarhul ar avea de gând să pornească o mișcare pentru înființarea în toată țara a „Reuniunilor de temperanță”. (Tovărășii, în cari membrii se ieagă că nu mai beau de loc, sau foarte puțin.)

Este în deobște cunoscută paguba sau răul material ce-l aduce poporului român consumul băuturilor spirituoase, dar cel mai mare rău pentru Stat și societate este *răul moral* (paguba sufletească). Acest rău, numit păcat, care are cu mult mai grele urmări decât ori și care altul, este și mai de condamnat decât toate, fiindcă el este ușa de intrare a celor mai multe păcate în lume.

Și ca să se vadă, prin câte ușițe (căci fiecare porție sau măsură de băutură este o ușă) intră răul și primejdia sufletească în nația noastră, arăt socoteala numai pe un singur județ al țării noastre asupra consumului de alcool.

Câtă băutură într'un an

Aci mai jos dau o mică *statistică* sau socoteală, care ne arată că în cursul anului 1928 în județul Alba cât vin, spirt și rachiu din fructe s'a pus în vânzare pentru consumație. Aceste date sunt bazate pe înștiințările producătorilor și nici decum nu putem zice, că sunt prea mari, ci mai mult sigur că chiar o parte bună au rămas neînștiințate.

În 1928 s'au înștiințat în județul Alba:

Vin	2,649.674 litri.
Spirt de fabrică, cu	
tărie de 96 gr.	429.539 „
Rachiu de fructe, de	
30 grade	69.385 „
Rachiu de fructe,	
peste 30 grade	4.222 „
Total	2.862.820 litri.

După această producție s'au platit Statului sub numele de taxe, anume:

pentru vin	Lei 2,073.499
„ spirt	8,807.810
„ rachiu	298.227
Total	Lei 11,179.536

Să nu se uite, că economii au favorul să fiarbă din poame câte 60 litri rachiu de fiecare membru din familie peste 16 ani — parte bărbătească — liber de taxă. Așa că taxele încasate la Stat din rachiu de fructe sunt cu acestea mai puține.

Pentru ca să se vadă, ce valoare reprezintă aceste băuturi alcoolice puse în consumație, dau următoarea situație, socotind prețul mediu al unui litru de vin cu 60 lei și a unui

litru rachiu de 30° (grade) tărie cu 50 lei. Spirtul de fabrică, cu o tărie de 96—100 grade și rachiu de poame peste 30° (grade), i-l vom dilua (subția) în rachiu de 30° (grade), înmulțind întreg cvantul cu 30, și vom avea:

Vin litri	2,649.674 à 60 lei =	158,980.440
Rachiu „	4,382.215 à 50 „ =	219.110.750
Total lei		378.091.190

Împărțind această sumă la numărul locuitorilor din județ, care este după numerotația din 1 Ian. 1926 de 195.103 —, cade de fiecare cap lei 1948.

Trebue să ne punem pe gânduri

Privind aceste cifre — mult grăitoare —, trebue să ne punem pe gânduri.

Cată trudă și muncă a brațelor omenești nu se cheltuie pe băuturi spirituoase?!

Indemnat de aceste cifre adevărate și destul de triste, se impune ca fiecare cetățean român, care iubeste neamul și țara, în mijlocul societății din care face parte, să conlucre pe toate căile legale și posibile pentru combaterea consumului beuturilor spirituoase. Este bună porneala de a se înființa în toată țara Reuniuni de temperanță, dar știm din trecut, că atari începuturi bune s'au mai făcut chiar și aici în Ardeal, însă azi nu știu unde ar mai putea să existe astfel de reuniuni. Pentruca inițiativa luată să poată avea un bun rezultat, trebue foarte bine pregătit terenul, la din contră nu se va ajunge la ținta dorită. Legea repausului Duminical dispune închiderea crișmelor la sate, dar la orașe crișmele, casinele și cafenelele sunt deschise și se fac beții la roată. Țăranul dela sate vine la oraș, și văzând cum se aplică aici legea repausului, se produce resens și ură contra nădrăgarilor, cărora — zice — li-e iertat să se îmbete și în Dumineci și sărbători, iar pentru el — țăran — crișma e închisă. La vedere acest lucru se pare a fi neînsemnat, dar în realitate nu este așa. Chestiunea aceasta cade în sarcina legiuitorilor și o deslega și încă cât mai curând.

Pentru ca propaganda începută să-și ajungă scopul, este chemarea preoțimeii, învățătorimeii și a tuturor oficiilor publice, cari mână în mână, să pornească acțiunea pe toate terenurile. Să se țină la orașe și la sate prelegeri, conferențe, scoțând la iveală scopul urmărit și arătând, cu deosebire poporului dela sate, că ori și ce lucru bun se poate realiza numai ajutorat de minte sănătoasă, trează și muncă stăruitoare. Să se înființeze — cu ajutorul Statului — cât mai multe Cooperative sătești pentru producția diferiților articlii trebuincioși populației și de valorizarea produselor țăranului; casse pentru ajutorarea membrilor în caz de boală, de moarte și paguba de vite, cum și elementare. Aceste cooperative să aibă și magazine de mărfuri și unelte necesare economiei, iar populația să fie cointeresată, împărțându-se din câștig în măsură cumpărărilor făcute în cursul anului. Pentru

distracția populației să se înființeze societăți, sau cercuri de lectură și de petrecere, ca Reuniuni pentru producții teatrale și alte asemenea.

Dar despre mijloacele prin cari s'ar putea reduce consumul (cheltuirea) băuturilor spirituoase vom mai vorbi în numărul viitor.

Prietinul poporului.

Ge-i cu împrumutul?

E vorba să căpătăm optzeci milioane de dolari cu dobândă de șapte la sută

În cursul săptămânii care trece, jurnalele celea mari dela București, aproape tot numai cu împrumutul s'au ocupat. Unele au fost și publicat telegrame dela Paris, că împrumutul s'a iscălit și că d. ministru Popovici cum era pe Sâmbătă, 26 Ianuarie, trebuia să sosească la București, cu hârtiile iscălite gata.

Veștile cu iscălirea împrumutului s'au dovedit atunci prea timpurii, căci încă nici Sâmbătă în 26 Ianuarie nu se iscălise împrumutul, decum să sosească d. ministru Popovici dela Paris. Iată însă, că chiar în aceeaș noapte de Sâmbătă spre Duminică, pleca dela Paris spre București o telegramă binevestitoare, care spunea următoarele:

— »Se crede că totul e sfârșit acum în chestia împrumutului. Azi se lucrează la protocolare și pe Luni se așteaptă iscălireas«.

O altă telegramă de mai înainte, spunea, că împrumutul pe care îl capătă țara noastră dela mai multe bănci franceze și engleze, va fi de 80 milioane dolari, cu dobândă pe 7 la sută.

În cursul târguierilor pentru împrumut, atât guvernul francez cât și Banca Franței ne-au dat mare sprijin, punând vorba bună pentru noi la bancheri și la trimișii țării străine.

Numai de s'ar și incheia odată, în părdalnică să-l bată de împrumut, că ne merge vestea în lume și ajungem de povești, de când îl tot iscălim și tot nu-l mai avem! Credem însă că d. ministru Popovici nu se întoarce la nici un caz fără ispravă.

Mare cutrămur de pământ în Venezuela. În partea de miazănoapte a Americii de de sud, orașul Kumana din statul Venezuela a fost zilele trecute un mare cutrămur de pământ. De sub dărâmurile caselor au scos până acuma 200 de morți și peste 1000 de răniți. Cutrămurul a făcut pagube enorme, cari se urcă la 10 milioane dolari.

Pomi stricați din cauza zăpezii

Iarna când ninge mult, sub greutatea zăpezii se rup crengile pomilor. Acești pomi trebuie grijii bine, altfel se pot prăpădi. Crengile rupte trebuie tăiate neted și tăietura trebuie unsă cu ceară. Dacă de pe un pom s'au rupt mai multe crengi mari, atunci și celea rămase trebuie curățite și scurtate. Când unele crengi, sunt rupte numai pe jumătate și se mai țin de tulpină, atunci se ridică și se leagă bine. În chipul acesta rana se poate vindeca. Dacă pomii sunt răsturnați; chiar dela rădăcină, se ridică din nou și se așează la loc, adunând pământ pe lângă rădăcină. Când nu se poate ridică pomul, fiindcă pământul e înghețat, rădăcinile descoperite se acopere cu paie sau cu frunze și se lasă așa până se desghieță pământul. Atunci se ridică și se așează la loc.

Târgurile săptămânii

Luni, 11 Februarie: Covasna, j. Trei-Scaune; Arnaș, j. Sibiu.

Marti, 12 Februarie: Bunești, j. Târnava Mare.

Miercuri, 13 Februarie: Ticușul vechiu, j. Târnava-Mare; Cămpeni, j. Turda; Voila, j. Făgăraș.

Joi, 14 Februarie: Ațel, j. Târnava Mare; Vișăul de sus, j. Maramurăș; Mărtinuş, j. Odorheiului; Săvârșin, j. Arad; Timișoara; Jibou, j. Sălaj.

Vineri, 15 Februarie: Cergăul, j. Satu-Mare; Copăcel, j. Făgăraș; Salonta, j. Bihor; Tășnad, j. Sălaj.

Sâmbătă, 16 Februarie: Iara de jos, j. Turda. Ghimbăd, j. Odorheiului; Aita Mare, j. Trei-Scaune; Receaș, j. Timiș.

Duminică, 17 Februarie: Teiuș, j. Alba.

350 persoane perite în valuri. În ziua de 16 Ianuarie s'a cufundat vaporul chinez Hsinwah, perind în valuri 350 persoane. Printre călători erau 30 femei și mai mulți copii.

Serbarea unirii Principatelor la Blaj. Ziua de 24 Ianuarie, când s'au împlinit șaptezeci de ani dela unirea țărilor române într'un singur Stat, sub numele de România, — a fost serbată la Blaj cu marea și pompa cuvenită. În zorii dimineții orașul a fost împodobit cu steaguri treicolore, iar la ora 11 s'a făcut slujbă sărbătorească în Catedrală, după care la toate școlile au urmat serbări naționale, cu programe alese.

Director de poliție osândit. Fostul director de poliție din Târgu-Mureș, Mateescu, a fost părit că a făcut afaceri în legătură cu pașapoartele. Tribunalul l-a condamnat și l-a deținut numai decăt.

Și-a condus propriul marș de morți. Conducătorul orchestrei (muzică cu dipele și cu trâmbiți) din Gaud, oraș din Belgia, condusesse o bucată foarte veselă, când deodată îi venise în gând să cânte un marș, cum se cântă când îl duc pe cineva la groapă. Muzicanții deschișeră ochii mari, dar în urmă se supuseră. Îndatăce gătară cântecul, conducătorului îi căzu bagheta (bățigașul cu care bate tactul) din mână, și căzu mort la pământ.

Se vede că bietul om și-a presimțit moartea, de aceea a voit să cânte cu tot prețul un marș dela morți și să moară în acordurile muzicii conduse de el însuși.

Lemne pentru invalizii de război. Sfatul miniștrilor a hotărât, să dea din pădurile statului fiecărui invalid de război câte 3 stânjeni lemne de foc în cinste, văduvelor și orfanilor câte 3 stânjeni cu preț de jumătate, iară celor ce au de gând să-și zidească, câte 5 stânjeni de lemne de lucru în cinste, odată pentru totdeauna.

Din Tulgheș, jud. Neamț, primim o scrisoare mai lungă, în care se cuprind grele plânsuri și ponoase în potriva unei fețe bisericicești (cantor), care cică s'a dat din greu la politică și face „desbinare“ între credincioși. Pe vremuri, adică și la alegerile din 1927, era „agent electoral liberal“ iar astăzi, spune scrisoarea: „S'a schimbat și cantorul în agent provocator de desbinare a credincioșilor“. Mai înșiră scrisoarea și alte puncte, cari însă nu se țin a le scrie aici. Bine înțeles, noi cari suntem departe, nu ne putem face judecători și n'avem putința să controlăm știrile cari ni-s'au trimis.

Nici nu le publicăm. Constatăm însă că nu este bine, când fețele bisericicești se amestecă prea mult în politică și'n desbinări, căci se face de vorbă și de ură cu credincioșii, iar de suferit suferă sfânta biserică. De altă parte, credincioșii când au ceva vină grea asupra vreunei fețe bisericicești, se cade să facă mai întâi arătare la mai mari și să ceară judecată asupra vinovatului. Cei răi să fie scoși dela locurile de cari nu sunt vrednici. Dar iarăș zicem, fără judecată nimenea să nu poată fi condamnat.

Excalzărul împlinește 70 ani. Nu peste mult fostul kaizăr al Germanilor Wilhelm II. împlinește 70 de ani. Cu acest prilej va da un mare prânz în palatul din Doorn, la care a invitat 7000 de persoane.

Doi medici, jertfă a științei. Doi frați gemeni din Londra, amândoi doctori vestiți, au fost găsiți morți în dormitorul lor, cu grumajii tăiați. La ușa dormitorului s'a găsit o țidulă, pe care erau scrise următoarele: „Ne-am jertfit viața pentru vindecarea boalei cancerului (racului). Din cauza aceasta ne-am sărăcit. Sărăcia ne-a împins la sinucidere“.

Cei doi frați au studiat de fapt foarte mult. Au și scris despre boala racului mai multe cărți, cari au stârnit mirarea tuturor. Ei și-au cheltuit toată averea, cumpărând radiu, ca să încerce vindecarea racului. Au cerut apoi dela stat să-i ajutore, dar cei dela conducerea statului nu i-au ajutat, și, văzându-se sărăciți cu desăvârșire, și-au tăiat beragata.

S'a aflat cadavrul soției înțeleptului Solomon. Marile ziare engleze aduc vestea, că la Ierusalim s'a descoperit un mormânt, în care s'a aflat cadavrul soției înțeleptului rege Solomon al Evreilor. Mormântul este mult mai frumos decât al faraonului egiptean Tutankamon, descoperit mai anii trecuți. Pe degetele moartei s'au aflat mai multe inele prețioase, și coroana regală cu tot felul de pietri scumpe, ca safire, perle și diamante.

În cosciug s'a găsit o piele de căne cu scrisoarea regelui Solomon, care scrie, că a pierdut în al 36-lea an al domniei pe soția sa iubită, care se numia Moti Maris. Tot din scrisoarea aceasta se vede, că ea a fost îndemnată de tatăl ei, să-și otrăvească soțul, punându-i otravă în vin. Când înțeleptul Solomon voia să ducă cupa de otravă la gură, pe ea a început s'o mustre conștiința, îi smulse deci cupa din mână, și beu ea vinul cel otrăvit, murind în brațele soțului ei.

Au ars 1000 de case la Constantinopol. În ziua de 22 Ianuarie s'a aprins o casă în Constantinopol, în partea de oraș în care locuiesc Grecii. Fiind vântul mare, focul s'a întezit și a nimicit 1000 de case, lăsând pe drumuri zeci de mii de oameni pe gerul cumplit de atunci.

Sinuciderea în Viena se țin lanț. Până când în 1913 nu s'au sinucis decăt 1,485 oameni, în 1918 s'au sinucis 3,078. Dintre aceștia sunt 1,412 bărbați, celelalte femei. Cauza este de cele mai multe ori sărăcia și neînțelegerile familiare, sau dragostea.

Nemții din Viena sunt de altfel frați cu Sașii noștri, cari pentru cel mai de nimica lucru se spânzură. Românul săracul, rabdă și lucră mai departe, dar nu-și inchină sufletul diavolului pentru cât bun e în lume.

S'a călugărit un fost primministru. Lu-Ting-Ciang, fost primministru al Chinei desgustat de tot cece vede de vreo 30 de ani în China, a trecut la legea catolică și s'a călugărit. El stă în mănăstirea Saint André-les-Bruges și se numește acum Pierre Celestin.

Peste cel mai înalt munte al Europei cu 11 călători. Aviatorul francez Thoset a sburat pe deasupra muntelui Blanc —, care are peste 4800 metri înălțime și este cel mai înalt munte al Europei, de aceea se și numește blanc, adică alb, — având 11 călători pe bordul aeroplanului său. Aceasta s'a întâmplat în ziua de 21 Ianuarie.

La Polul Nord este aur berechet. Profesorul Mesterwerdt din Berlin, capitala Germaniei, susține că la amândouă polurile, dar mai ales la polul nord, se găsește foarte mult aur și argint. El dovedește spusele sale cu faptul că în insulele din jurul polului nord a aflat el însuși foarte mult aur și argint. Interesant e, că cu cât mergi mai spre miază noapte, cu atât afli aur mai mult. Dar nu numai aur și argint, ci și fier, aramă și nichel se găsește acolo berechet. El a făcut și un calcul, așa că după părerea sa, s'ar afla în jurul polului nordic cam 300 milioane de tone (1 tonă=1000 kg.) de pietri scumpe.

Așadar de aici încolo se plătește, să meargă oamenii la pol, dar mi-se pare că puținii se vor duce, că li-e frică, să nu le rămână acolo fălcile.

Morți de frig. Zilele trecute, când cu gerul cel mare, au murit de frig Zamfira I. Chițimia din Baia-de-jos, de lângă Turnu-Severin, Ioan Raru din Drăgești de lângă Vaslui și doi copii din comuna Șipoteni.

Și-a ucis fratele. Nicolae Luminos din Beregsău, județul Timiș, trăia împreună cu părinții săi, dar era foarte fără suflet, pentru că își bătea din greu pe amândoi părinții. Așa a făcut și în ziua de 22 August a anului trecut, când și-a bătut crunt amândoi părinții. Fratele său, Ion Luminos, auzind despre isprava fratelui său, s'a dus la fratele-o acasă și l-a tras la răspundere. Nicolae, văzând pe fratele său, a luat o bâtă și s'a luat după Ion. Acesta din urmă însă și-a scos revolverul din buzunar și a pus o țintă în aier, iar când a văzut că fratele său nu se sperie, a tras câteva focuri asupra lui, lăsându-l mort pe loc.

Tribunalul din Timișoara, luând în socotinta împrejurările între cari s'a săvârșit omorul, l-a osândit pe Ion Luminos numai la un an și două luni închisoare.

Bani în stomacul unei vaci. Un proprietar din Germania s'a dus cu vaca la târg în orașul Mainz. Un țaran i-a cumpărat-o cu 246 mărci (o marcă=40 lei). Cumpărătorul a plătit vaca cu bani de hârtie, numărându-i pe masa dinaintea casei de făcut țiduli. Până să facă țidula, vaca flămândă a apucat banii în gură și a început a-i roade. Până să dea de veste cei doi țarani, vaca păpase o grămadă mare de bani, rămânând numai 95 mărci, pe cari i-le-au putut scoate din gură.

Amândoi țararii se apucaseră acum de ceartă. A cui e vaca? Direcțiunea târgului a hotărât în modul următor: Vânzătorul are să-i plătească cumpărătorului 245 de mărci, fiindcă târgul nu era încheiat deplin. Proprietarul a tăiat apoi vaca numai decât, dar n'a aflat în stomac decât niște sdrămbe de hârtie, pe cari nu le-a mai putut întrebuița.

Boļnavul Europei era până la războiul cel mare Turcia. Dela războiu încoace țara care nici cum nu se poate împăca cu situația, care într'una tot agită și uneltește, care tot parește într'una și se plânge, care nu poate încăpea de nici un popor din jur, care face ochi dulci când Angliei, când Franței, când Italiei, pentru ca să-i fâgăduiască marea cu sarea, — este Ungaria, pe care o și numește ziarul francez „Le Journal”: bolnavul Europei.

Lupta dintre oameni și fiarele sălbatice este cea mai grozavă în India, o țară mare din Asia de miazăzi, astăzi în stăpânirea Englezilor. În anul 1927 au fost omorâți de către animalele sălbatice nu mai puțin de 22 mii de oameni, în schimb oamenii au prăpădit 82 mii 728 de animale sălbatice. Șerpii au omorât 20 mii de oameni, iar oamenii au omorât 57 mii 116 șerpi.

† **Protopopul Iosif Stupineanu.** În ziua de Duminică, 13 Ianuar 1929, a încetat din viață, după o boală lungă și grea, protopopul Iosif Stupineanu din Geoagiu de jos, jud. Hunedoara. Răposatul în Domnul era de naștere din comuna Uilacl de Câmpie (n. 27 Ianuarie 1859) fiu din popor, care isprăvind școlile celea mari dela Blaj și fiind sfințit preot, prin o lungă și harnică păstorie în mai multe comune din dieceza Lugojului, s'a ridicat la cinstita treaptă a protopopiei în *tractul Bobâlniei*. Era păstor bun, blând, pașnic, cu mare atragere către sf. altar și inimos cetitor și sprijinitor al gazetelor și publicațiilor creștinești. Când nu era la sf. biserică sau la alte slujbe, era lângă fereastră cu gazetele sale iubite.

Fie-i țărâna ușoară și amintirea binecuvântată!

Tipicul săptămânii

10 Februarie 1929. Duminică lăsatului brânzei. Sâmbătă seara, la Doamne strigat-am... stihiri 19, 6 a învierii din octoih și din Triod. Mărire din Triod v. 6 și acum din Octoih aă Născ. de Dzeu. Intra. Lumina lină... Prohimen... Stihovna învierii v. 3. Mărire și acum din Triod v. 6. Acum. slobozești... Troparul învierii v. 3.

Duminică dimineața, Dumnezeu e Domnul... Troparul inv. v. 3. stihologiile din Octoih, Polileul și ps. 136. »La răurile favilonului... ipocai, antioane și prohimen v. 3. Toată suflarea... Ev. inv. III. Învierea lui Hs... ps. 50. Mărire... Ușile penitenței și celelalte. Cătăsiile Triodului. Sedelna condacului și icosul la cătăvasia III., după VI. condacul și icosul învierii. Lumina toarea învierii III. și ale Triodului. Laudele 4 ale învierii, 4 ale Triodului. Mărire din Triod și acum Preabinecuvântată ești... Doxologia mare. Liturgia sf. Ioan Gurădeaur. Apostolul și evanghelia din Duminică lăsatului de brânză.

În această Duminică, a lăsatului de brânză, seara (înserat mare Triod pagina 84) la Doamne strigat-am... stihiri 10, 4 stihiri de penitență din Octoihul Triodului v. 3 (vezi pagina 426) 3 stihiri din Triod v. 2 și 3 stihiri din Mineiu dela un sfințit martir (vezi îndrumarea în Mineiu la 11 Februarie) Mărire și acum a Născătoarei din Mineiu. Intra. Lumina lină, Prohimenul mare v. 8. »Să nu întorci fața ta... cu stihurile lui. Stihovna întreagă din Triod. Acum slobozești... După Tatăl nostru... troparele născătoarei de Dumnezeu cu mătani și deslegarea cum se află în Triod la pagina 86.

Băgare de seamă! În această Duminică cum și în zilele săpt. Luni, Sâmbătă versul de rând este vers 3. Luni, Marți și Joi nu se servește nici o liturgie. Miercuri și Vineri se servește Liturgia Inaintesfințitelor, iar Sâmbătă a lui Sf. Ioan Gurădeaur.

Repararea cuptoarelor crepate

Cuptoarele de fier crepate se pot repara foarte ușor în chipul următor: facem un fel de aluat din cenușă, sare și apă. Cu acest aluat umplem toate crepăturile. Făcând foc în cuptor, acest aluat se întărește și crepătura se astupă bine.

Citiți „Unirea Poporului“.

Portocalul și Lămâiul

Sunt doi copăcei, frați din aceeași familie. Pe o formă de înalți, deosebiți însă la frunze. Căci pe când frunzele Portocalului au marginile întregi, frunzele Lămâiului sunt cu marginile puțin crestate. Altfel atât frunzele unuia, cât și ale celuilalt sunt verzi tot anul și acoperite cu o pielețică groasă, ceea ce le face să fie scortoase, așa că se împiedecă evaporarea prea mare a apei în vremurile călduroase.

Amândoi au florile albe și mirositoare. Iar fructele se deosebesc puțin. Fructul Portocalului este rotund ca un măr și destul de mărișor; fructul Lămâiului însă este ceva mai mic și la capete ascuțit.

În fructele de portocal se găsește un suc dulce și foarte gustos, iar în fructele de lămâi se găsește un suc acru, bun pentru prepararea băuturilor răcoritoare.

Portocalul și Lămâiul cresc pe la poalele muntelui Himalaia, prin India răsăriteană, prin China și Cochinchina. Pe aici cresc chiar și sălbatici, având fructele o coajă groasă și miez puțin.

Cu 309 de ani înainte de Hristos, Grecii au adus mai întâi în Europa portocali și lămâi. Despre merele Hesperidelor din poveștile grecești multă vreme s'a crezut, că au fost portocale. Azi se presupune, că au fost mere gutui, ori mere granate.

În Italia au fost aduși prin veacul al treilea după Hristos. I-au adus pentru împodobirea grădinilor și a casilor.

Prin veacul al patrulea, se găsesc prin Neapol și prin Sardinia, portocali și lămâi, iernând afară.

Cultivarea Portocalilor și a Lămâiilor e lătită astăzi și în Spania, Portugalia, Franța Grecia și chiar și în America. În Spania aproape nu este mănăstire în jurul căreia să nu fie și o grădină cu portocali și lămâi.

Culesul portocalelor și a lămâiilor se începe prin Noemvrie și ține până în Martie. Celea mai multe se culeg însă pe la sfârșitul lui Ianuarie.

Se culeg când nu sunt încă pe deplin coapte, se pachetează în lăzi și se trimit în toate părțile.

Din Italia se trimit în alte țări în fiecare an până la 2500 milioane bucăți. Din Spania se trimit aproape 1400 milioane bucăți. Din Portugalia se trimit aproape 80 milioane bucăți, iar din Florida — în America — se trimit până la 50 milioane bucăți.

Un Portocal mai mare poate produce la an până la 20,000 de fructe, însă nu se pot coace toate. Fiind prea multe, rămân între ele și nedesvoltate.

Sunt portocali de pe cari se pot culege fructele și de trei ori într'un an.

Atât portocalul cât și lămâiul au multe întrebuițări.

În vremurile vechi se credea, că fructele de portocal și lămâi sunt bune pentru prăpădirea insectelor. Iar doctorii arabi întrebuițau mai ales frunzele ca leac în contra diferitelor boale.

Din crenguțele tinere, din frunze și din fructele necoapte se stoarce olei, care se întrebuițează la prepararea parfumurilor.

Din flori încă se scoate parfum. In Franța, florile sunt socotite ca semnul cinstei.

Sucul stors din fructul de lămâie e bun pentru prepararea băuturilor răcoritoare, iar coaja fructului este bună pentru a da gust mâncărilor.

Lemnul de Portocal și Lămâi încă este destul de tare, de aceea se poate întrebuința și ca lemn de lucru.

Ioan Popu-Câmpeanu.

Hrănirea vitelor cu napi

Mulți gospodari se plâng, că dacă încep să dea napi vitelor, acestea nu voiesc să mai mănânce fânul. Pentru ca să se încunjure acest neajuns, la început se dau napi puțini. Așa în ziua întâiu se dau numai 5 litre la o vită, în ziua a doua și a treia se dau cu 3 litre mai mult și după aceea tot la două zile, se mai adaog câte 3 litre. Se dau napi în chipul acesta până se ajunge la 25 litre la zi. Acum dacă sunt încă napi mulți, se dau tot câte 25 litre la zi. Când napii încep a se împuțina, pentru ca să nu se înceteze dintr'odată cu hrana de napi, se dau în porție tot mai mică și anume tot la 2 zile se împuținează porția cu câte 3 litre, până se ajunge iarăși la 5 litre pe zi.

În chipul acesta nu se va întâmpla niciodată, ca vitele să nu mănânce fânul.

În timpul hrănirii cu napi trebuie să se dea vitelor și sare, cel puțin de două ori pe săptămână.

Mulți gospodari dau vitelor sarea cu lingura. Aceasta nu e prea bine, căci se poate să se dea mai multă ori mai puțină de cât le trebuie, fiindcă o aruncă din gură. Mai bine e, dacă se pune în iesle un drob de sare, să lingă cât le trebuie.

Îngrijirea semănăturilor în vreme de iarnă

Nu-i destul numai să arăm pământul și să-l semănăm. După semănare încă trebuie să grijim acest pământ. Altfel în loc de câștig, putem avea pagubă mare. Mai ales trebuie îngrijit pământul semănat în vreme de iarnă. E drept, că peste iarnă semănăturile nu lucrează. Își dorm somnul de iarnă. Dușmanii semănăturilor însă lucrează și în iarnă și, dacă nu nimicim acești dușmani, semănăturile se prăpădesc.

Cei mai înverșunați dușmani ai semănăturilor, în vreme de iarnă sunt: apa și zăpada.

Adeseori vedem semănături, cari primăvara din cauza apei ce le acopere se luptă cu moartea. Și dacă, nu venim în ajutorul lor, se prăpădesc, fiindcă apa ce le acopere, scade numai prin evaporare. Aceasta evaporare se întâmplă însă foarte anevoie și semănăturile din cauza umezelii prea mari se prăpădesc.

De aceea, îndată după isprăvirea semănării, trebuie să se tragă cu plugul mai multe brazde de scurgere a apei. Brazdele trebuie să fie cât mai plicate, pentru ca scurgerea apei să se poată face cât mai repede. Afară de aceea, brazdele trase să fie cu fundul cât mai neted și să se grijească să nu se astupe cu mușuroaie de soboli. Dacă pământul este prea costis, nu trebuie să tragem brazde de scurgere, căci ploile mari le adâncesc prea tare și spală pământul pe întinderi mari.

Un dușman al semănăturilor este și zăpada. Când pământul nu este înghețat, dar totuș este acoperit de multă zăpadă, semănăturile suferă; de aceea economul dorește ca pământul se înghețe puțin pe deasupra și după aceea să cadă zăpada. Atunci semănăturile petrec mai bine.

Când vremea este moale și zăpada se topește peste zi, iar noaptea fiind mai rece îngheață, semănăturile iarăși suferă, căci nu au aer de ajuns. Anume stratul de ghiață ce acopere semănăturile, împiedică străbaterea aerului la ele.

În astfel de cazuri, ghiața trebuie zdrobită pentru ca să se înlesnească pătrunderea aerului la semănături. Sdrobirea ghețel se poate face mai ușor, cu ajutorul vitelor, pe cari le lăsăm să treacă peste semănături.

Cărți nouă

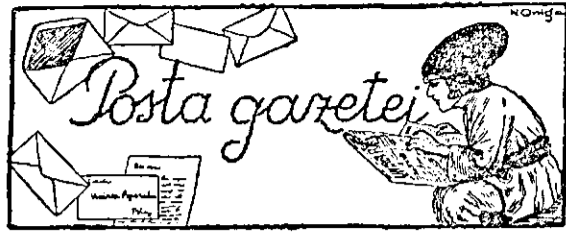
Din bibliotecile societății „Astra“

A apărut Nr. 16 din „Biblioteca Astra“: *Dr. Ioan Rațiu, 50 de ani din luptele naționale ale românilor ardeleni*. De Ioan Georgescu, (profesor), Editura „Asociațiunii“. (224 pag). — Capitolele principale: Din trecutul familiei Rațiu, din copilăria și tinerețea lui I. Rațiu, dr. I. Rațiu și asociația culturală „Astra“, în viața județeană și parlamentară, în pasivitatea parlamentară, Memorandul, în Viena, vandalismul dela Turda, în temnița din Seghedin, rolul drului Rațiu în înfrățirea popoarelor nemaghiare, contribuțiunile la istoricul Miciei Antante, chestiunea Românilor ardeleni înaintea opiniei publice europene, din legăturile lui Rațiu cu fruntașii români din vechiul regat și Bucovina, din sbuciumul anilor din urmă, moartea, înmormântarea lui Rațiu. Urmează o bibliografie, un indice de nume și un resumat în franțuzește, Ilustrații 13 și 2 faximile, între ilustrații: memorandumii la Viena, condamnații „Memorandul“ și apărătorii lor. *O carte, care să fie citită de fiecare român ce vrea să cunoască trecutul poporului românesc*. — Cartea se află de vânzare la *oficiul de desfacere al „Astrei“*, Cluj, Str. Memorandului 22, la sediul „Astrei“, Sibiu, Str. Șaguna 6 și la librăriile din țară. Prețul 100 de Lei.

Vrei să râși, frate țaran, în părădnica asta de viață? Atunci ia în mână cărțuția „Niță Zdrenghea“, scrisă de meșterul într'ale scrișului pentru popor, Alexandru Lupeanu Melin. Vei râde cu hohot și cu lacrimi întremătoare. Ne descrie domnul Melin, cum Niță Zdrenghea asta a dat cu băta într'o pânză la un cinematograf, fiindcă nu mai fusese la așa o comedie și crezuse că lupta cu tauri de acolo se petrece aievea. Vei mai călători și prin America cu Zdrenghea și vei cânta cu el împreună: „Hei, foaie verde ș'o alună, America-i țară bună, stau dolarii ca'n fântână, cine-i harnic îi adună!“

Mai e în broșura aceasta, care a apărut în „Biblioteca populară a Asociațiunii“ No. 149 și costă numărul 5 lei, și o poveste, a lui Bucur din Merghindeal, unde Bucur se laudă că a dat mâna cu Frant-Împărat și l-a întrebat de sănătate, după luptele dela „Vătârlău“, în Baci (Viena).

Publicațiile „Astrei“ se află de vânzare: La „Oficiul de desfacere a publicațiilor Astrei“, Cluj, Str. Memorandului 22; la „Astra“ Sibiu, Str. Șaguna, 6 și la toate librăriile mai bune, Cereți cataloage dela „Oficiul de desfacere“.

B. Fulger. Incercarea trimisă nu-i lipsită de unele însușiri bune. Însă într'o poezie cu fond *arhaic-poporal*, n'au ce cânta cuvinte ca *vibra, sonor, prezent, proclamat, distinct*. Citiți mult și mai încercați!

A. I. Ne doare inima că nu Vă putem publica articolul despre *Primenitorii sufletelor*, dar stilul și limba prea cărturărească în care e ținut, nu se potrivește nici decum cu o foaie populară. Cititorii noștri din popor n'ar avea nici un folos din acest articol. Ar face însă pentru o revistă bisericească sau preoțească.

Buzin Valentin. Am primit 180 Lei, abonamentul pe 1928.

Romul D. Ciote. Am primit 280 Lei pentru calendar.

Silvășan Ioan. Bani de cari ne-ați întrebat i-am primit. Foaia n'am oprit-o.

Ioan Mezei. Am primit 360 Lei, abonamentul pe 1928 și pe 1929.

Aurel Ciolac. Am primit 180 Lei. Mai aveți de plătit pe 1927 încă 150 Lei, iar pe 1928 Lei 180. Total 330 Lei.

Octavian Dregheciu. Am primit 360 Lei, abonamentul pe 1927 și pe 1928.

Pop Vasile lui Timofteiu. Am primit 195 Lei, din cari am trecut restanța pe 1928, Lei 115, iar 80 Lei pe 1929.

George Crișan I. Istrate. În 6 Oct. 1928, am primit suma de 200 Lei, din care am trecut pe 1927 Lei 100, pe 1928 Lei 100. Iar în 4 Ian. 1928 am primit 80 Lei pe 1928.

Ivan George Am primit Lei 120, restanța pe 1928.

Gherman Gligor. — Am primit 165 Lei. — Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1929.

Ian Petean. Am primit 595 Lei din cari am trecut restanța pe 1926 Lei 55, pe 1927 Lei 180, pe 1928 Lei 180, iar pe 1929 tot 180 Lei.

Petru Sămânță. — Mai restăți pe 1926 Lei 24, pe 1927 Lei 180, pe 1928 Lei 130. Total 384 Lei.

Ionăș Rotarin. — Am primit cei 180 Lei de cari ne întrebați. Din ei am trecut restanța pe 1927 Lei 15, iar 165 pe 1928. — Mai restăți încă 15 Lei pe 1928.

Redactor: IULIU MAIOR.

Mulțumită

Din prilejul trecerii la cele vecinice a mult iubitului și neuitatului nostru soț, tată, socru și bunic **Iosif Stupneanu**, fost protopop și asesor consistorial în Geoagiu, prin prezenta rugăm pe toți cari ni-au trimis un cuvânt de mângâiere la cumplita noastră durere, să binevoiască a primi și pe această cale expresiunea sentimentelor noastre de adâncă mulțumită.

FAMILIA

CATALOGUL PRESEI DIN ROMÂNIA

Am primit noul „Catalog al Presei din România“ pe anul 1929, editat de Agenția de Publicitate RUDOLF MOSSE S. A. din București.

E a V-a ediție, scoasă de Agenția RUDOLF MOSSE care, prin Catalogul acesta, aduce un real serviciu comerțului și industriei, căror le dă bune îndrumări în privința publicității în ziarele și revistele din țară.

E un ajutor eficace ce se dă vieții economice a țării, fără să mai vorbim și de faptul că presa românească are un indicator al ei permanent.

Catalogul se oferă gratuit tuturor întreprinderile principale și se poate cere dela editură: RUDOLF MOSSE S. A. București, Calea Victoriei 31.

Prețurile de abonament pe 1929

Cu numărul de față deschidem abonament nou la „Unirea Poporului”. Suntem gazetă veche și îndeajuns de cunoscută, așa că nu mai trebuie să ne recomandăm deosebit. De zece ani de zile propovăduim neîntrerupt cuvântul evangheliei și dragostea de neam și de țară. Poporul ne înțelege și ne arată cea mai curată dragoste. Ca să putem însă răzbi mai departe prin noianul greutăților de tot felul, rugăm pe iubii noștri cetitori să nu uite a ne trimite din bună vreme plata foii, căci noi alte ajutoare și fonduri nu avem de nicăiri. Plata foii.

Pe un an întreg	180 Lei
Pe jumătate de an	90 „
Pe trei luni	45 „

In America pe un an 2 dolari. In Jugo-Slavia 100 de dinari.
Pentru alte țări străine 300 Lei.

Banii se trimit la adresa: „UNIREA POPORULUI” Blaj.

Cum umblă banii

In săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor:

1 dolar american	166 lei 55 bani
1 franc francez	6 „ 53 „
1 liră engleză	807 „ 50 „
1 liră italiană	8 „ 75 „
1 coroană cehoslovacă	4 „ 95 „
1 dinar sârbesc	2 „ 95 „
1 zlot polon	19 „ — „
1 marcă germană	39 „ 80 „
1 pengő unguresc	29 „ 15 „
1 leva bulgărească	1 „ 25 „
1 schiling austriac	23 „ 50 „

Acestea prețuri se înțeleg la schimb mai mare. Banii mai puțini se schimbă totdeauna ceva mai puțin.

71—1929

Concurs

Pentru complectarea postului de secretar la notariatul cercual Mânărade Jud. Târnava-Mică se publică concurs.

Reflecții să-și înainteze cererile scrise cu mâna proprie și provăzute cu actele prescise în statutul funcționarilor publici la oficiul notarial din Mânărade până la 15 Februarie 1929. Cererile sosite după aceasta dată sau neprevăzute cu actele legale nu vor fi luate în considerare.

Salarul lunar este Lei 2500.

Postul se va ocupa imediat după numire.

Mânărade la 20 Ianuarie 1929

Notar cercual:
Ioan Suciu

(670) 1—1

No. 907—1928

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 3143/1928 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului »Casa de Economie Sp. A« repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 7200 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Februarie 1929 orele 3 p. m. la fața locului în com. Lupu la ora 5 p. m.

în com. Cergăul mare unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: Coșer, 1/2 șură, car, fân, coteș și altele, în valoare de 19900 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 19 Ianuarie 1929.

NICULAE BACIU

(672) 1—1

portărel

Nr. 1073—1927

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 194/1927 a judecătorei de ocol din Aiud în favorul reclamantului »Hangya« soc coop. pentru comerți repr. prin avocatul Asztalos Kálman pentru încasarea creanței de 400 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 8 Februarie 1929, orele 2 p. m. la fața locului, în comuna Proștea-mare, la locuința urmăritului, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume; Un și lemne de foc în valoare de 6600.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 19 Ianuarie 1929.

NICULAE BACIU,

(674) 1—1

portărel.

Nr. 1040—1927

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 5037/1927 a judecătorei de ocol din Blaj, în favorul reclamantului »Casa de Economie Sp. A« repr. prin avocatul Dr. Lud. Enyedi pentru încasarea creanței de 3300 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 13 Februarie 1929 orele 11 a. m. la fața locului în comuna Vexa, la locuința urmăritului, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: cal, porc, căruță, vacă și car în valoare de 32000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 19 Ianuarie 1929.

NICULAE BACIU

(675) 1—1

portărel

Nr. 1013—1927.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 868/847/896 — 1927 a judecătorei de ocol din Blaj, Oradea și Mediași în favorul reclamantului Ludovic Czitter și Casa de păstrare repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi, pentru încasarea creanței de 4505 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 14 Febr. 1929 orele 11 p. m. la fața locului în com. Blaj la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: Biliard, ceas, mese și scaune în valoare de 37900 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 19 Ianuarie 1929.

NICULAE BACIU

(671) 1—1

portărel.

Cal bun pentru călărași cu schimbul se găsește de vânzare în comuna Pânade Jud. Târnava-mică, la proprietarul N. KOVACS

(669) 1—1

De vânzare

La distanță de 2 km. de gara Aiudului se vând din mână liberă: 60 jug. loc arator, 10 jug. pădure, 2 jug. teritor de vie și 8 jug. fânaș, toate într'un complex Doritorii se vor adresa în Aiud, Piața lemnelor nr. 12, la

661 (1—3

SZERGELY IOAN

Cărți bisericești

La *Librăria Seminarului* din Blaj se află de vânzare următoarele:

Orologion sau Ceaslov legat în pânză cu cruce aurită	260—
Antologion sau Mineiul care cuprinde în sine slujbele dumnezeieștilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale Sfinților de preste an; amândouă tomurile în legătură tare, cu călcâi de piele; Tomul I Septembrie—Decembrie	780—
Tomul II și III legate împreună, cari cuprind lunile Ianuar—August și rânduiala slujbelor de obște ale Sfinților	1100—
Sfânta și dumnezeiasca Evanghelie, a Domnului și Dumnezeului nostru Isus Hristos; legătură de carton cu călcâi de piele și cruce aurită	Lei 550—
Aceeaș sfântă Evanghelie, în legătură întregă de piele, cu cei patru evangheliști și crucea aurită	2500—
Apostolul sau Faptele și epistolele Sf. Apostoli; legătură de carton, cu călcâi de piele	375—
Euhologiu sau Molitevnice legat în pânză, cu cruce aurită	260—